

ΑΝΤΙΦΕΓΓΙΣΜΑΤΑ

Τραγουδι· δὲ ὁ ἀγρίκησα γύρα μου νὰ πλανιέσαι,
δίχως ἐντός μου ν' ἀπλωθεῖ τὸ μαγικὸ μεθύδι,
καὶ δίχως νὰ χαϊδέει μου τὸν πόνο ὁ γλυκαχός σου.
Γιὰ, σὲ λαλάει, ὁμορφονιός, γιὰ λυγρή, γιὰ γέρος,
τὸ ξύπνημά μου ἐστὶ ἀνακρούς, κι' ὁ πόθος μου μὲ
[σέρνει,
προσκυννῇ εὐλαδντικῶ, σιμά σου γιὰ νὰ γύρω.
Τραγουδι Ρουμελιώτικο, πάρε με στὰ φτερά σου
καὶ πηγαίνε με πέρα, ἐκεῖ ποὺ κάπια αὐγὴ ροδίζει.

*

Ἀποδοχάρης φέσξε καὶ χούμνηξαν τὰ ρίγη
στὸν κήπο, ποὺ τὸν ἄγγιξε ὁ χαμός τοῦ χινοπώρου.
Ἀπελπισμένα τρέμουνε καὶ δέρνουνται τὰ κλώνια.
Ὁνειρο τώρα ἡ ζεστασιὰ καλοκαιρῆς γαλήνης...
Κ' ἓνα κρυφαναστένναγμα καὶ κάποιον παραπόνι,
διαδαίνει πὰ στὰ λούλουδα, χύνεται μετ' ὅτ' ἀφύλλα,
σκαλώνει στὰ κλωνόκλαρα, γυρνᾷ στὰ μονοπάτια
κι' ὀρμᾷ νὰ βρεῖ παρηγοριὰ στὰ βάθια τῆς ψυχῆς
[μου...]

*

Ἐλάτα γιγαντόκορμα ποὺ χαίρεστε τὰ οὐράνια,
ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ τοῦ ἥσκου σας μὲ δέχτηκεν ἡ
[ἀγάπη,
τὸ βλέμμα μου ἀναγάλλασε καὶ γιόρτασε ἡ καρ-
[διά μου,
τί βοήκα ἀνάμεσα σὲ σὰς μιὰ γνώριμην ἀγκάλια.
Κάτι κρυφὸ κ' ἐγκάρδιο μὰς δένει ἐμὰς—τὸ νοιώθω.
Ὅπου βρεθῶ κι' ὅπου σταθῶ λαχτάρα μου εἶναι
[πάντα
στούς τόπους σας τοὺς ἀψηλούς ὁ νοῦς μου νὰ
[πλανιέται.
Μὴν εἶναι αὐτοῦ ἡ πατρίδα μου; Μὴν εἶστε μου
[οἱ παποῦδες;

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

Ἀπὸ ἓνα τηλεγράφημα σταλμένο ἀπὸ τὴ Ρώμη, μα-
θαίνουμε πὺς πέθανε ὀξύντατος ἡμερῶν ἡ κοσμοζά-
κουση Ἱταλίδα θεατρίνα Ριστόρη. Ἡ Ριστόρη, φουμι-
σμένη ὄσο καὶ ἡ γαλλίδα Ραχὴλ, ἔφισε ὄνομα τιμημένο
καὶ σεβαστὸ στὴν ἱστορία τοῦ θεάτρου. Παράστησε στὰ
μεγαλύτερα θέατρα τοῦ κόσμου καὶ γράφτηκαν ὀλόκληρα
σοβαρὰ ἄρθρα γιὰ τὴν ἀψιγέδιαστη τῆς τέχνη.

Στὴ Νορβηγία εἶναι ἓνας πολὺ σοφὸς καὶ πραχτικὸς
νόμος. Δὲν ἔχει κανεὶς ἐκεῖ τὸ δικαίωμα νὰ ξοδέψει στὴ
καφεναεὶα ἢ στὸ κρασποουλεῖο περισσότερο ἀπὸ τριάντα λε-
φτά. Τί θὰ γινότανε ἄραγε ἂν ἡ βουλὴ μας ψήφισε ἓναν
τέτοιον νόμο; Πρῶτα πρῶτα δὲν πιστεύουμε νὰ βρισκότανε
ναὶ τόσο καλοπροαίρετος βουλευτὴς γιὰ νὰ τὸν προτείνει.

γυναῖκα. Ὅλος ὁ χαλκισμός ἐμοιάζει νὰ γινότανε γιὰ
τὸ ζεμπίλι ποὺ βαστοῦσε καὶ ποὺ ὅλοι τὸ κοιτάζανε
μὲ γουρλωμένη τρομαρά. Πῆγε καὶ τ' ἀπῆλθε δι-
πλα στὸ φραχέλι τοῦ πηγαδιοῦ. Τ' ἀπῆλθε καὶ
τραβήχτηκε—λὲς κ' εἶτανε δαυλὶ ἀναμένο ποὺ λίγο
ἀκόμα καὶ τῆς ἔκαιγε τὸ χέρι.

Τὸ ζεμπίλι ἀνοίξε. Μέσα μισκομιότανε ἀγγε-
λοκάμωτο παιδί—τριανταφυλλένιο σὰν τίς ροδοδά-
φνες τοῦ Εὐρώτα.

Τὸ πλῆθος μούγκρισε. —Τὸ τελώνιο, τὸ σμερ-
δάκι, τὸ δαμονικό!

—Παναγία βόηθα, σκλήρισε ἡ παπαδιά, τί εἶ-
ναι αὐτὸ ποὺ μὰς ἔφερες στὸ ζεμπίλι, κερὰ Λα-
σκαροῦ;

Μὲ φωνὴ στριγγιὰ καὶ μὲ τὰ χέρια στούς γο-
φούς μιλοῦσε τώρα ἡ Λασκαροῦ:

—Εἴχαμε πᾶσι κάτω στὸ ποτάμι νὰ πλύνουμε
τὸ πουνό. Καὶ κεῖ ποὺ χτυπούσαμε τραγουδώντας
τὰ σκουτὰ σὰν κλάματα μὰς φάνηκε πὺς ἀκού-
σαμε. Πεταχτήκαμε. Κι ἄξαφνα ἡ Κάλω σέρνει τίς
φωνές. —Τὸ τελώνιο στὸ ποτάμι! —Τρέξαμε νὰ
δοῦμε. Κόντα στὸν ὄχτο ἐπλεξε τὸ δαιμόνιο ἀκου-
μισμένο σὲ δάφνης πλεγμένα κλαριά. Γύρω του χο-
ρεύανε τὰ ζωτικά πιασμένα ἀπὸ τ' ἄσπρα τους

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ
Φρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιάσκια τῆς Πλατείας Συντάγ-
ματος, Ὁμόνοιας, Ἰπουργεῖου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ
Τροχιόδρομου, (Ὁφθαλματρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ
ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), ἔσοτ' καπνοπω-
λεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια,
στὰ βιβλιοπωλεῖα «Εὐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέ-
του [ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλῇ].

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπρὸς τὰ κ' εἶναι ἐνὸς
χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΑΛΛΑΞΕ

ἡ Ἀστυνομία μας—ἄλλαξε δηλ. ὄνομα, ἄλλα-
ξε στολὴ, ἀπὸ Ἀστυφυλακὴ ἔγινε Χωροφυ-
λακὴ. μὰ στὴν ψυχὴ φοβούμεσαστε πὺς θάμεινε
ἡ ἴδια, Ρωμαϊκὴ Ἀστυνομία, μὲ ὅλες τίς ἔλει-
ψες καὶ μὲ ὅλες τίς κακομοιριές καὶ μὲ ὅλες
τίς μετρηματιὰς ἀκόμα.

Οἱ ἴδιοι ἀνδρῶποι ἀλλιώτικα ντυμένοι. Καὶ
τὸ χειρότερο, μὲ μικρότερο μιστό. Νὰ ἡ και-
νούρια Ἀστυνομία μας, ποὺ θάναί δίχως ἄλλο
ἐλευνότερη ἀπὸ τὴν παλιά. Γιατί τοὺς τίμιους
ἀστυφύλακες δὲν τοὺς φτεῖναι ἡ στολὴ· τοὺς
φτεῖναι τὸ καλὸ ξεδιάλεγμα· καὶ καλὸ ξεδιά-
λεγμα δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ γίνῃ μὲ τοὺς ψωρο-
μιστοὺς ποὺ δίνει ἡ Κυβέρνηση σὶνὸν κάθε
ἀστυφυλακο-χωροφύλακα. Μὲ τέτιο γελοῖο μι-
στὸ ποὺ δὲ σώνει οὔτε μὲ ξερό ψωμί νὰ ζήσει
κανεὶς, ποῖός ἄνθρωπος πιά σέβεται τὸν ἑαυτὸ

μαντήλια, μὰ καθὼς ἀνέβαινε ἡ καταχνιὰ χαθή-
κανε κι αὐτὰ στὸν ἀέρα. Τὸ τελώνιο χαμογελοῦσε
ἀκόμα μὲς τὴ λαμπάδα τοῦ νεροῦ. Τοῦ ρίξαμε πέ-
τρες μὰ δὲ βουλοῦσε. Καὶ καθὼς σίμωσε σ' ἐνὸς
πλατάνου ρίζα ἡ Πυργούλα...

—Ὅχι, ἡ Φώτισσα, πετάχτηκε μιὰ κοπέλλα.

—Ἀπλῶσε τὸ χέρι τῆς καὶ τ' ἄρπαξε ἀπὸ τὰ
μαλλιά. Τσιμουδιά δὲν ἔβγαλε. Μὰ καθὼς τὸ πῆρα
στὰ χέρια μου δοκίμασε νὰ μὲ τσαγκρουήσῃ μὲ τὰ
φαρμακερά του νύχια. Τόβαλα στὸ ζεμπίλι καὶ σὰ
τὸ κουβάλησα. Μὰ χάθηκε ἡ καρδιά στὰ στήθια
μου. Καλὰ ποὺ μοῦ εἶχαν ὀρμημένα κατὶ ἀγκιὰ
νὰ φυλαχτῶ. Καὶ τώρα ἄς τὸ ξορκίσῃ ὁ παπὰς!

—Νὰ τὸ κάψῃ, φώναξε μ' ἓνα στόμα ὁ λαός.
Βρασμένο ζεῖδι στὸ στόμα του!

Ὁ παπὰ Γρηγόρης σίμωσε στὸ ζεμπίλι καὶ κοι-
τάζε τὸ μωρὸ ποὺ κοιμότανε:

—Χριστιανοὶ μου, εἶπε, τὸ δύστυχο εἶναι ἀν-
θρώπου πλάσμα. Ποῦ τὸ εἶδατε τὸ δαιμονικό; Κλε-
φτογέννας παιδί.

—Δὲ βλέπεις πὺς ἀφρίζει τὸ στόμα του;
Εἶπε ὁ Κώστας ὁ φουνάρης; καὶ σκούπισε μὲ τὸ δά-
χτυλο τὸ δρωμένο του μέτωπο.

—Γάλα εἶναι, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ παπὰς σκύ-

του καὶ ποὺ ἔχει ἀπόφραση νὰ δουλέψῃ καλο-
συνειδήτα, πᾶσι νὰ ντυθεῖ τὴν ἀστυνομικὴ στο-
λὴ; Ποῖός εἶναι αὐτός ὁ ἥρωας ποὺ γιὰ νὰ
μὴν πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα δὲ θὰ πᾶσι νὰ κά-
νει συντροφιά μὲ φανυλόβιους, δὲ θὰ κλείσει
τὰ μάτια του στὰ λωποδυτικὰ κατορθώματα,
δὲ θὰ προστατέψῃ κάθε βρωμερὸ στοιχεῖο;

Τὸ ζήτημα εἶναι λυμένο πιά· γιὰ νὰπο-
χτήσουμε ἀστυνομία τῆς ἀθροπιάς πρέπει νὰ
ξοδιάσουμε· ὁ παρὰς, ὁ γερός μιστὸς δηλ. κι
ὄχι ἡ στολὴ, εἶναι τὸ μαγικὸ ραβδί ποὺ θὰ
μεταμορφώσῃ τὸ σημερινὸ ρέμπλο ἀσκέρι σὲ
ἀληθινὸς φύλακες τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιου-
σίας τοῦ πολίτη καὶ ποὺ θὰ σπρώξῃ τίμιους
κα καλοσυνειδήτους πολίτες νὰ ντυθοῦν τὴ
στολὴ τοῦ ἀστυφύλακα. Ὅσο δὲ γίνεται αὐτὸ
κι ὅσο ἡ Κυβέρνηση δὲν ἀποφασίζει νὰ κόψῃ
ἀπ' ἄλλου περιττὰς δαπάνες καὶ νὰν τίς ρήξῃ
στὴν Ἀστυνομία, οὔτε Ἀστυνομία θάχουμε
οὔτε ὁ κ. Διευθυντὴς θὰ λείψῃ τὴν ἀλήθεια ὅτα
βεβαιώνει ἐπισήμῳ τὰ τὰ τὸν κ. Ὑπουργὸ
πὺς ἡ χωροφυλακὴ πῆρε τὸ πρᾶμα μ' ἐνδοι-
σιασμό καὶ θὰ πασώσει νὰ φανεῖ «ἀνταξία
(ἐνῶ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὺς θὰ φανεῖ ἀνταξία)
τῆς ἐμπιστοσύνης» ποὺ τὸ Κράτος τῆς ἔδωσε.

«Η ΕΣΤΙΑ»

στὸ φύλλο τοῦ περασμένου Σαββάτου δημοσίεψε τὰ
κείμενα γιὰ τὸν «Ἀνθρώπινον Μηχανισμό».

Ἡ κυρία Ἀλεξάντρα Παπαμόσκου ἐξέδωκεν
εἰς τεύχος μίαν μετὰφρασίν τῆς, δημοσιευθεῖσαν ἤδη
εἰς τὸν «Νουμᾶν», ἀγγλικῶν βιβλίου ἀνθρωπολογίας
ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἐκείνα βιβλία τὰ ὁποῖα διδάσκουν
τὴν Ἐπιστήμην ὑπὸ μορφήν ὡραίας ἱστορίας.

Τὸ βιβλίον ἔχει τίτλον «Ὁ Ἀνθρώπινος Μηχα-
νισμός». Μετεφρασθὴ ὅμως εἰς γλῶσσαν, ἥτις ὅμιλε
διὰ «αρχαῖς κοίνας», διὰ «τὰ δύο φυλλοράκια τοῦ δι-
πλόκορφου» καὶ «αἰμάστανα».

Καὶ σκέπτεται κανεὶς πῶσον πολῦτιμα θὰ ἦσαν
διὰ τὸν λαὸν παρόμοια βιβλία μεταφραζόμενα εἰς
γλῶσσαν, τὴν ὁποῖαν νὰ ἔννοον καὶ ἄλλοι πλὴν τοῦ
μεταφραστοῦ.

Ὁ Σύλλογος τῶν «Ὁφελίμων Βιβλίων» θὰ ἦτο
εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἐκδίδων τοιαῦτα βιβλία.

Ἡ «Ἐστία» ὅμως δὲ σταμάτησε σ' αὐτὰ· στὸ
φύλλο τῆς Κυριακῆς προκήρυξε καὶ διαγωνισμό —τὸ

βόντας στὸ παιδί. Θὰ τὸ βύζαινε ἡ μάνα του πρὶν
τ' ἀπορρίξῃ.

—Δεῖξε τοῦ τὸ σταυρὸ τοῦ Σωτήρα, εἶπε τότες
ὁ Δάσκαλος καὶ σούφρωσε τὰ φροντωτά του φρύδια.

—Καλὰ τὸ λείε ὁ Δάσκαλος, φώναξαν πολλοί.
Τὸ σταυρὸ, τὸ σταυρὸ!

Ὁ παπὰς πῆρε τὸ χρυσὸ σταυρὸ ποὺ κρεμότανε
στὸ στήθος του καὶ τὸν εἶδε τοῦ παιδιοῦ. Ὁ ἥλιος
ζωπῆρε τὸ μάλαμα κ' ἡ ἀχτιδοβολία του ἔκαμε
τὸ μωρὸ νὰ κλείσῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ στραβομου-
ριάσῃ. Φρίκης ἀνατριχίλα συγκρόωσε τὸ πλῆθος.
Μὲ κυρτὸ ποδοπάτημα, σπρώχνοντας καὶ λαχανιά-
ζοντας, μαζευτήκανε πρὸ κοντὰ νὰ δοῦν τὸ τελώνιο
ποὺ ἀποστράφηκε τὸ σταυρὸ.

—Εἶδες, εἶδες! Τρομαρά τὸ πῆρε. Σταύρωσε το,
καταχάνισέ το, ἀφάνισέ το, παπὰ Γρηγόρη!

Ὁ γέρος ἀνασηκώθηκε μ' ὄλη του τὴν κορ-
μωστασιά:

—Μὴν εἶστε παιδιά. Τὸ φῶς τὸ πείραξε σὰς
λέω. Ἀνθρώπος εἶναι καὶ μὴν ξεπιάζεστε. Ἀλήθεια,
δὲ θὰ σὰς ἀφήσω νὰ τὸ σπαράξετε. Ἐγὼ σπῖτι μου
τὸ παίρνω νὰ τὸ ζήσω.

—Ρῶτα καὶ μένα, παπὰ μου, ρῶτα καὶ μένα,
ξεφώνησε ἡ κερὰ Περμάχω. Δαιμόνους στὸ σπιτικό

βραβεῖο τὸ δίνει ὁ γιατρός κ. Μενέλαος Σακδόραφος κ' εἶναι μιὰ Φρενολογία — γιὰ νὰ ζηγηθεῖ καὶ μιὰ μονάχα φράση (νὰ ἐρμηνευθεῖ λογικῶς, καθὼς λέει ἡ «Ἑστία») ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς κ. Παπαμόσκου.

Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ περιεργὸς καὶ γιὰ νὰ πετύχει προσφέρουμε καὶ μεῖς ἕνα πολύτιμο βραβεῖο, τ' ἀκριβὰ δηλ. ἐπιστημονικὰ καὶ Γραμματικὰ μαργαριτάρια ποὺ ἀνακάλυψε στὴ «Γενικὴ Παθολογία» τοῦ κ. Σακδόραφου ὁ ὑφηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο κ. Στέφανος Βαλακάκης.

Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ μαργαριτάρια θὰ στολίσουν καὶ τὲς στήλες τοῦ «Νουμά», ὅταν πῶσι στὰ χέρι μ'ας τὸ φυλλάδιο τοῦ κ. Βαλακάκη.

ΤΡΙΑ

ἀρθράκια ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη, τὸ πρῶτο στὸ φύλλο τῆς Κυριακῆς καὶ τὰλλα δύο στὸ φύλλο τῆς Δευτέρας.

1

Ὁ δάσκαλος! Τὸν ξέρετε τὸν δάσκαλον; Ἡ τοῦλάχιστον τὸν μαντεύετε; Νὰ σὰς τὸ εἰποῦμε λοιπὸν ἡμεῖς. Ὁ δάσκαλος εἶναι ὁ κύριος Ψυχάρης ὁ παρισιανός. Ἔτσι τὸν ὀνομάζουν οἱ ὁπαδοὶ του, ὅχι διότι θέλουν νὰ τὸν εἰποῦν δάσκαλο, μὲ τὴν σημασίαν ποὺ ὅλοι οἱ Ἕλληνες—καλοὶ ἢ κακοὶ—δίδομεν εἰς τὴν λέξιν αὐτήν. ἀλλὰ μεταφράζοντες τὸ γαλλικὸν *le Maitre*!

Ἔτσι ὀνομάζετο στὸ Παρίσι ὁ Ζολᾶ ἢ ὁ Φλωμπέρ. Ἔτσι ὀνομάζονταν τώρα οἱ μεγάλοι ἄνθρωποι, ἰδίως οἱ ἀκαδημαϊκοί, τῆς συγχρόνου παρισινῆς φιλολογίας.

Ἔτσι καὶ ὁ Ψυχάρης θὰ εἰήτησε νὰ τὸν λένε οἱ ὁπαδοὶ του δάσκαλον. Διὸ νὰ εἶνε καὶ εἰς αὐτὸ Γάλλος, ὁ διψυχρὸς ἀνὴρ· ἀλλὰ—ὅχι ἀστείχ.—ἡ πρώτη ψυχὴ του εἶνε γαλλικὴ· τὸ εἶπεν ὁ ἴδιος ὅτι εἶνε Γάλλος· καὶ ὅτι τὰ παιδιὰ του θὰ χύσουν τὸ αἷμά των γιὰ τὴν Γαλλίαν· ἡ πρώτη καὶ ἡ μεγάλη του ψυχὴ ἡ δευτέρα μικρὴ—ἡ ψυχούλα του—εἶνε Ἑλληνική.

Γεῖά σου λοιπὸν...δάσκαλε!

2

Ὑπὲρ μιᾶς λαμπρᾶς ἰδέας συνηγεῖ καὶ συλλέγει καὶ χρήματα ὁ «Νουμάς», ἡ ἐφημερίς τῶν δημοτικιστῶν.

Νὰ τυπωθῇ ἕνα ἀλφαριθμητικὸν ἐξόχως κομψό, πο-

λυτελεῖς, μὲ ὠραῖες ζωγραφιῆς καὶ γραμμένο μὲ τὴν γλῶσσαν ποὺ μιλάνε οἱ μπεμπέδες καὶ ἡ μπεμπέ- κες στὰ σπίτικα τους.

Εὐρίσκουμεν λαμπρὰν, λογικὴν καὶ πρακτικὴν τὴν ιδεάν.

Ἀλλὰ θὰ ἐπρωτεῖναμεν:

Τὸ ἀλφαριθμητικὸν αὐτὸ νὰ τὸ ἔγραψεν ὁ Ἑρμο- νας, ὁ λυρικώτερος καὶ πλέον διαβασμένος καὶ μορ- φωμένος τῶν συγχρόνων νέων ποιητῶν μας.

3

Μὲ τὴν διαφοράν ὅτι αὐτοὶ οἱ νέοι δημοτικισταί, οἱ Ψυχάρῳπληκτοι, ἔχουν τὸ ἕνα τους πόδι στὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸ Φρενοκομεῖο μέσα.

Τὸ ἀλφαριθμητικὸν ξέρετε πῶς τὸ λένε; Ἀρφα- βητάρι.

Ὡστε καὶ τὸ ἄλφα ὁ ἀθεόφοβος Ψυχάρης τὸ ἐμαγάρησε. Τὸ ἔκαμεν ἄρφα!

Ἡ «Ἀκρόπολη», βλέπετε, ἔχει πάθει ἀπὸ Ψυχα- ροφοβίαν. Ἀρώστεια καὶ αὐτὴ καὶ ἀρώστεια ἀγίατρευτη Ἑμεῖς μονάχα ἕνα ἔχουμε νὰν τῆς παρατηρήσουμε· πῶς ὁ Ψυχάρης δὲ ζήτησε ἀπὸ κανέναν ὁπαδό του τίτλους καὶ δασκαλίαν. Ἄν τονεῖ λέμε δάσκαλο, τιμῶμε τὸν ἑαυτὸ μας καὶ ὅχι τὸν Ψυχάρη, γιὰτ' εἶναι ἀκριβὴ τιμὴ σ' ἕναν ἐργάτη τῆς Ἰδέας νάνα- γνωρίζει δάσκαλό του Ἐκείνον ποὺ δημιούργησε τὴν Ἰδέαν.

Ἄν εἶναι Παρισιανός ὁ Ψυχάρης καὶ ἂν εἶναι ἡ ψυχὴ του Γαλλικὴ, δὲν τὸ ξέρομε. Θὰ εὐχόμεσθε ὅμως τίτιοι Παρισιανοὶ καὶ μὲ τίτλια Γαλλικὴ ψυχὴ νὰ εἰντούσαν κ' οἱ περισσότεροι Ρωμιοί, γιὰτὶ τότε ἡ πατρίδα μας θὰ σωζότανε, ἐνῶ τώρα μὲ τὲς Ἑλ- ληνικὰς ψυχὰς κιντυνεύει νὰ πάει κατὰ διαδίου.

Ὅσο γιὰ τὸ κατακαημένο Ἄλφα, δὲν τόκαμε Ἄρφα ὁ Ψυχάρης κ' ἡ Ἐπιστῆμη καὶ μ' αὐτὴ ἔς τὰ βάλλει ἡ «Ἀκρόπολη».

ΜΑΣ

τὸ εἶπε καὶ μᾶς τὰποδείξε ὁ κ. Πλατῦνας στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς Τετάρτης πῶς δὲν ἔχουμε λογι- στικὴν ὑπηρεσίαν στὸ Ρωμαϊκόν. Μὰ καὶ πρὶ μᾶς τὸ πεῖ τὸ ξέραμε, γιὰτὶ ἂν εἴχαμε δὲ θὰ γινόντουσαν οἱ τόσες κατὰχρησεις στὰ ταμεῖα κ' ἡ τόση ρεμούλα στὸ Δημόσιον χορῆμα.

Τ' ἀποκαλυπτήρια, νὰν τὰ ποῦμε ἔτσι, τοῦ κ. Πλατῦνα ὅσο πᾶνηγυρικὰ καὶ ἂν γινήκανε, δὲ θὰ σταματίσουν τὸ κακὸ, ποῦνκει καὶ αὐτὸ μιὰ ἀπὸ τὲς

ἀγίατρευτες πληγὰς τοῦ Ρωμαϊκοῦ. Τοῦτο μονάχα τὸ διασκεδαστικὸ μαθαίνουμε ἀπ' αὐτὰ, πῶς δηλ. ὁ κ. Πλατῦνας; στάλθηκε στὴν Εὐρώπῃ μὲ τὴν πρό- φασιν νὰ μελετήσῃ τὴ δημόσια λογιστικὴ ὑπηρεσίαν καὶ νὰ μπόρῃ νὰ διορθώσῃ κάπως τὰ δικά μας, καὶ πρὶ φτάσει στὸ Παρίσι βρέθηκε παμμένος, γιὰτὶ ὁ πονηρότατος κ. Σιμόπουλος τὸν ἔστειλε στὴν Εὐ- ρώπῃ γιὰ νὰν τὸν ξεφορτωθεῖ καὶ νὰ μπόρῃ νὰ διορίσῃ Διευθυντὴ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου κάποιον πα- τριώτη του!

Τίτιες ὑπουργικὰς μεριμνατίας τοὺς ἀξίζει νὰ ξεσκεπαζοῦνται γιὰ νὰ διασκεδάξῃ λίγο καὶ ὁ κο- σμάκης.

ΚΑΙΟΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Κανένα συμπέρασμα δὲ μπορεῖ νὰ βγάλῃ ὁ κρι- τὴς ἀπὸ τὴν ξερὰ πληροφορίαν, πῶς ὁ τάδε «σύγχρι- νος Ἕλληνας πεζογράφος» διαβάζεται· κάπως περισ- σότερο ἀπὸ τὸ πολὺ κοινόν. Γιὰ νὰ ἔχῃ κάποια ση- μασία ἡ πληροφορία, πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ τὴν συντροφεύῃ κ' ἕνας προσδιορισμός: Ἀπὸ ποιοῦ «πολύ κοινόν»; Ἀπὸ τὸ κοινόν ποὺ λαχταρεῖ τὴ «Λαυρεν- τία» τὲς «Δύο Ὀρφανές», τὸ «Ροκαμβόλ» καὶ τὴν «Ἱστορίαν τῶν Ἀηστῶν»,—μέγαλον κοινόν, ποῦ μέσα 'ς αὐτὸ ὁ Κυριακὸς ξοδεύει 15,000 «Κασ- σιανές»;—ἢ ἀπὸ τὸ κοινόν ποὺ τρελλαίνεται γιὰ τὸν Παγανέλλη, τὸν Δημητρακόπουλον καὶ τὸν Τι- meson,—ἀρκετὰ μέγαλον καὶ τοῦτο, ἱκανὸ νὰ ἐξαντλήσῃ μιὰν ἐκδοσὴν τοῦ «Εὐρύτου» ἀπὸ 2,000 ἀντίτυπα;—ἢ τέλος πάντων ἀπὸ τὸ πρὶ ἐκλεκτό- τερον κοινόν, ἐκεῖνον ποὺ διαβάσει μὲ προτίμησιν τὰ καλλίτερα φιλολογικὰ ἔργα, δικά μας καὶ ξένα, «πολύ κοινόν» βέβαια κ' αὐτὸ, μὰ πάντα πρὶ «λί- γου» ἀπὸ τὰλλα, κ' ἰδῶ ὅπως καὶ σὲ καθεὶ χώρα; Ἄν λοιπὸν ὁ τάδε σύγχρονος Ἕλληνας πεζογράφος, ἔχοντας πάντα καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὀλίγων ἀνή- κοντας 'στὸ στενότερον, τὸν ἀριστοκρατικώτερον φι- λολογικὸν κύκλον, ξένος καὶ ἀπρόσιτος ὅπως διόλου σχεδὸν 'στὰ δύο πρώτα μεγάλα κοινὰ, εὐτυχίῃ νὰ ξοδεύῃ μόνο μέσα στὸ τρίτον 500 ἕως 1000 ἀντί- τυπα ἑνὸς ἔργου του, ἐκεῖ ποῦ ἄλλοι συναδελφοὶ του δὲν ξοδεύουν παρά 50 ἕως 100,—ὁ πεζογράφος αὐτὸς μπορεῖ τὴν ἐξωτερικὴν κυκλοφορίαν του νὰ τὴν ἔχῃ, ἂν καταδέχεται καὶ γιὰ καύχημα. Τὸ τα- λέντο του, ποῦ γιὰ τὴ σχετικὴ δημοτικότητά του

μου δὲ βάζω. Δὲ φτάνει ποὺ ρήμαζε τὸν τόπον, μόνον θὰ τὸ ταῖσουμε κιόλας τὸ λυκοφαγωμένο! Ἄν εἶναι κανένας γνωστὸς ἄς πάρῃ μιὰν ἄλιναν νὰ τὸ χτυ- πῇσιν κατακέφαλα. Δὲν ἔχει.

—Σῶπα, γυναίκα. Μὴν τοὺς σπρώχνεις στὸ κρῖμα.

Μὰ κατὶ ἀναπάντεχον τόνε σταμάτησε. Ποδο- βολητὸ ἀλόγων ἔσειε τὴ γῆς βαριοχτυπώντας. Τὸ πλῆθος ἄνοιξε γιὰ ν' ἀφίση τόπον στοὺς καθαλλάρ- ρηδες νὰ περάσουν. Εἴτανε οἱ ἀφέντες τοῦ Μιστρά, τῆς Καρύταινας, τοῦ Χλεμουτσιοῦ καὶ ἄλλοι Φράγκοι καστελλάνοι. Τ' ἄρματα τοὺς σπιθοβολοῦσαν σὰν ἀτσαλένια κυματοῦσα θάλασσα. Στὰ θολωτὰ κασ- σίδια σεῖοντανε κατάσπρα ρτερά κ' εἴτανε μὲ χρυ- σάφι δουλεμένα στὰ κλισιάνα κρίνοι καὶ ἀγιοῦπες καὶ σερπεντὰ καπλάνια. Οἱ σερπεντὲς βαστούσανε πάντα στὴ ποῦχτα τὰ κουκουλωμένα σαῖνια.

Νὰ μᾶς ζατε ἀρχόντες, βροντοφώναζε ὁ λαός. Ἀναστεναγμός σὰ νὰ λευτέρωσιν τὰ μαγκωμένα στήθια του. —Δόξα στὸν Ἀφέντη, δόξα στὸ Μισέρ Τζεφρέ, τὸ γιὸ τοῦ Σατανᾶ!

Ὁ Μισέρ Τζεφρέ χασχογέλασε χτυπώντας τὰ καπούλια τοῦ ἀλόγου του.

—Μαῦρο ἀστεράτο ἄτι καθαλλικεύει, στρίγγιλε

ἡ παπαδικά. Αὐτὸς πρέπει νὰ σκοτώσῃ τὸ τελώνιον! Ὁ Μισέρ Τζεφρέ νὰ μᾶς λευτερώσῃ!

—Ἐσκοίλιασέ το, ἀφέντη! Σώσε μας, λεβέντη, ἀπὸ τὸ δαυμόνιον! Ἀντιλάλησαν ἄλλες φωνές.

Ὁ Μισέρ Τζεφρέ κοίταξε τὸν παπὰ σὰ νὰ τόνε ρωτοῦσε. Τὸ βλέμα του γυάλιζε διαβολικὰ. Μὰ πρὶ προφάσιν νὰ ξεστομίσῃ λέξη, τ' ἀγριεμένο πλῆθος βοῦξε τρανάζοντας σὰν κατράχυλμα φουσκοθα- λασσιᾶς σὲ ὀρθόστηθον κελὸ.

—Μὴν ἀκούς τὸν παπὰ. Τὸ φοβάται τὸ τελώ- νιον. Βάλε τ' ἄλογόν σου νὰ τὸ πατήσῃ. Τὸ κρῖμα δικό μας. Ἐσὺ δὲ σκιάζεσαι τὸ Σατανά!

Καὶ σὰν ἀνεμοσίφουνο ἕνα μπουλούκι ἀνθρώπων ἔσπρωξε τὸν παπὰ πρὸς τὴν ἐκκλησιά. Μὰ κ' ἔτσι ἀντρεϊεύθηκε:

—Μισέρ Τζεφρέ, σὲ ξορκίζω στὴν Παρθένα—σ' ἀθῶο μὴ βουτήσῃς αἷμα τὰ πέταλα τοῦ φαριού σου!

Κάτι σὰ γέλιο διέπλωσε στὴ μέση τὸ σκιαδερό πρόσωπον τοῦ Φράγκου.

—Δὲ βλέπεις, καλὲ παπὰ μου, πῶς ἀπὸ κεῖ πᾶνω κ' ἡ Παναγία τὸ λοζοτηρᾷ; Νὰ θε εἴτανε χριστιανὸν φύτρα καὶ θ' ἄπλωνε τὸ χέρι της νὰ τὸ σώσῃ.

—Ἐλεημονήτρα, παραστέκου μας, μουμουρίσανε

μερικοί. Ἡ ἀγωνία τῶ γυναικῶν ξέσπασε σὲ σταυ- ροκοπήματα καὶ μετάνοιες.

—Ἄς πατηθῇ λοιπὸν τ' ἄνομον, καὶ ὁ Μισέρ Τζεφρέ ἔκανε νὰ σπρώξῃ τ' ἄλογόν του κατὰ τὸ ζερμπίλι. Σίγησαν ὅλοι. Μὰ μὲς ἀπὸ τὸν ὄχλον κάτι συνταραχτήκε:

—Μὴ, μὴ τὸ παιδί σου!

Καὶ μιὰ κοπέλλα ζανθὴ καὶ κυκνοσώματη ρί- χτηκε στὸ κεφάλι τοῦ φαριού νὰ τὸ σταματήσῃ. Ἐπειτα γονάτισε στὸ ζερμπίλι δίπλα καὶ σήκωσε τὰ χέρια παρακαλεστικὰ.

Ἀλλόκοτη ὄψιν φλόγωσε τοῦ Μισέρ Τζεφρέ τὰ μάγουλα. Καὶ τὰ χεῖλιά του χαμογέλασαν βρισίεις:

—Ἦρθες πάλι νὰ μὲ γαληψέψῃς, νεράϊδα; Τήνε βαρέθηκα τὴν ἀθάνατη ὁμορφιά σου. Δὲ θέλω πιά τὸ μάξιμαρ που σκούριασε. Σῦρε στὸν πκτήρα σου—στὸν παπὰ τὸν τραγογένη—νὰ σοῦ πῇ τί γίνθηκε ἡ ψυχὴ σου! Δίς τονα πῶς στηθοκοπιέται γιὰ σένα!

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ πλῆθος: —Μὴ λυπη- θήτε, παιδιά, τὴν πλανέφτρα. Σάπιο κορμί γεννᾷ τὰ τελώνια.

Ἡ κοπέλλα τόνε κοίταξε στὰ μάτια σὰ βασί- λισσα λυπημένη. Μὰ κείνος ὀργίστηκε: